

MdV,

Economisch zijn we in zwaar weer beland. Mochten daar nog twijfels over leven: na gisteren is dat klip en klaar. Sommige mensen ondervonden de verslechterende economische situatie al langer. Zoals de medewerkers in de metaal of de transport. Of de autodealers en de bouwbedrijven. Maar ironisch genoeg merken heel veel mensen het juist nog niet. Het aantal files neemt af, behalve richting de wintersportgebieden. De export zakt in, behalve rond Valentijnsdag toen miljoenen bloemen verhandeld zijn op de veilingen. De economie vertoont een januskop. Aan de ene kant staat ons een ongekende krimp en enorme werkloosheid te wachten. Aan de andere kant is de koopkracht hoog, mede door een lage inflatie.

In deze zin lijkt het zware weer op een orkaan, die over ons land komt. Wie zich in een orkaan bevindt, merkt eerst een plotseling afnemende wind en de zon die ineens door de wolken breekt. Dit duurt maar kort, waarna de orkaan met volle kracht uit de andere richting zal blazen.

De klap zal dus komen. Daar moeten we op zijn voorbereid. Het kabinet moet hierbij het voortouw nemen. Leiderschap in deze tijd zal moeten laten zien wat echt belangrijk is. Het ‘samen werken, samen leven’ zal zich nu moeten bewijzen.

Gezinnen moeten merken dat ze niet in de steek worden gelaten. Zwakke groepen moeten ondersteund worden. Er moet een balans komen tussen sociale zekerheid en inzetbaarheid, gezin en werk. Verduurzaming van de economie moet het uitgangspunt worden. Internationale solidariteit blijft staan, ook in deze tijden. Dát is de inzet van ‘samen werken, samen leven’. En die inzet moet vooral ook inhoud krijgen in tijden van zwaar weer.

Dat betekent allereerst dat er perspectief moet worden geboden aan individuen en gezinnen, die hun baan dreigen te verliezen. Gister werd het cijfer van mogelijk 675.000 werklozen geschetst in 2010. Een indrukwekkend cijfer. Met name ook de oplopende jeugdwerkloosheid baart ons grote zorgen. Om deze mensen perspectief te kunnen bieden, moet er sprake zijn van gezamenlijke verantwoordelijkheid in de aanpak van de crisis. Het kabinet, de sociale partners, werkgevers en werknemers in de individuele bedrijven moeten bereid zijn elkaar de hand te reiken en over de eigen schaduw heen te springen. Juist nu is het van belang om niet tegenover elkaar te komen staan, maar de schouders

tegen elkaar aan te zetten. Een sociaal akkoord is juist in deze tijd geen overbodige luxe. Wat is de inzet van het kabinet?

Wat betreft de concrete aanpak van de economische problemen, kent het kabinet onze wens om waar mogelijk investeringen te plegen. Criterium daarbij is dat de investeringen effectief zijn en daadwerkelijk een positieve invloed hebben op de recessie. Wij zijn ons er van bewust dat met een open economie als de onze, dit niet makkelijk is. Ook moeten we, met de cijfers die we nu zien, reëel zijn. Dit alles ontslaat het kabinet niet van de plicht om dat wat kan, te doen. Graag een bevestiging, dat dit ook de lijn is van het kabinet.

In de aanpak van de crisis zal er voorts een korte termijn en een lange termijn visie gepresenteerd moeten worden. Wat is op de korte termijn nodig en mogelijk om de economie aan te jagen en wat is er op lange termijn nodig voor de houdbaarheid van de overheidsfinanciën? Dit moet wel in samenhang vastgesteld worden. We kunnen geen ongewenste hypotheek op de toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen leggen.

MdVz. Het kabinet staat voor een grote opgave. Kan het kabinet aangeven binnen welk tijdsbestek het conclusies zal trekken? Ik neem aan dat dit ook het moment is dat we duidelijkheid krijgen over het investeringspakket. Ik ben me er overigens goed van bewust dat een dergelijk pakket nooit alle pijn van de crisis kan verzachten. Zo reëel moeten we ook zijn.

MdVz, ik kom tot een afronding.

De minister-president nam gisteren de woorden 'samen de schouders eronder' in de mond. Dat was ook de titel van een sociaal-economische studie van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, die vorige week woensdag gepresenteerd is. De komende tijd zal geen gemakkelijke zijn. Maar ik ben er van overtuigd dat Nederland dit ook aan kan. Ons land heeft een traditie van onderlinge solidariteit en flexibiliteit. We hebben al meerdere stormen overwonnen. Laat het ook de inzet zijn voor de komende tijd.